

گزارش

ای کاش ۱۰۰ سالگی‌اش را می‌دید

«جلال آل احمد» نویسنده‌ای تمام نشدنی و تکرار نشدنی

سال ۱۳۴۴ است.

یکی دو قسمتی از غریزدگی در کتاب ماه و بعد کیهان ماه به چاپ رسید که هر دو مجله توقیف شد و چاپ دوم کتاب با اضافاتش در سال ۴۲ به همان سرنویشت مجلات دچار شد و تا انقلاب

۱۳۵۷ غریزدگی کتابی ممنوعه باقی ماند.

سال ۱۳۴۱ بود که جلال آل‌احمد «غریزدگی» را برای مبارزه با استبداد و استعمار، استفاده و برای آشنا کردن مردم با توطئه‌های غریبان خلق کرد. اثری که وقتی به دیدار امام خمینی(ره) رفت، آن را کنار دست بنیانگذار جمهوری اسلامی دید. جلال، بعد از دیدن اثر خود به امام خمینی (ره) می‌گوید که شما هم این خزعبلات را می‌خوانید؟ امام در پاسخ به وی می‌گوید: «آنچه ما باید بگوییم، شما گفته‌اید.»

جلال غریزدگی را مثل گرمزدگی به عنوان بیماری درنظر می‌گیرد و اینطور توضیح می‌دهد: «غریزدگی می‌گویم همچون ویازدگی

و اگر به مذاق خوشایند نیست، بگویم همچون گرمزدگی یا سرمازدگی… دست‌کم چیزی در حدود سن‌زدگی… به هر صورت، سخن از یک بیماری است. عارضه‌ای از بیرون آمده.»
درباره سایر ویژگی‌های آدم غریزده جلال می‌گوید: «به هیچ چیز اعتقاد ندارد. اما به هیچ چیز هم بی‌اعتقاد نیست. خودش باشد و خورش از پل بگذرد، دیگر بود و نبود پل هیچ است. نه ایمانی دارد، نه مسلکی، نه مرامی، نه اعتقادی، نه به خدا یا به بشریت. حتی لامذهب هم نیست.

●

مجله معتبر و فرانسوی «کایه دو سینما» هم‌زمان با آغاز آخرین ماه میلادی، فهرستی از ۱۰ نویسنده برتر سال را به انتخاب نویسندگان و منتقدانش منتشر کرد. این نشریه سینمایی در سال ۲۰۲۳ نیز طبق روال هر سال، فهرستی از ۱۰ فیلم برتر سال را به انتخاب نویسندگان و منتقدان خود منتشر کرد که در این فهرست فیلم «ترنکه لاتوک» ساخته «لورا ستیلا» در صدر قرار دارد. این فیلم محصول مشترک آرژانتین و آلمان و با تأییم ۲۶۰ دقیقه‌ای به دو قسمت تقسیم می‌شود که به ناپدید شدن یک زن و همکاری می‌پردازد که برای جستجوی او راهی جاده می‌شوند.

در این فهرست رتبه دوم به فیلم اسپانیایی-آرژانتینی «چشمان خود را ببند»

«مطالعه این کتاب مخصوصاً برای نوجوانان و افراد کم‌تجربه زبان‌بخش است.» این، متن بخشی از نام‌های است که اثر غریزدگی جلال آل‌احمد را ممنوع کرد.

یازده آذر صدمین سن‌الروز تولد جلال است؛

روشنفکری که قلمش، علیه غریزدگان مثل شمشیر بود.

«آدم غریزده راحت‌طلب است. ماشینش که مرتب بود و سسر و پزش، دیگر هیچ غمی ندارد. معمولاً تخصص ندارد. همه کاره و هیچ کاره است. در هر جمعی حرف‌های دهن پرکن می‌زند و خودش را جا می‌کند. آدم غریزده شخصیت ندارد. چیزی است بی‌صالت. خودش و خانه‌اش و حرف‌هایش بوی هیچ چیزی را نمی‌دهد. بیشتر نماینده همه چیز و همه کس است. آدم غریزده قرتی است. زن صفت است.» به خاطر همین مطالب بود که کتاب «غریزدگی» جلال آل‌احمد از سوی رژیم پهلوی اثری ممنوعه اعلام شد.

البته در متن نام‌های که وزارت فرهنگ و هنر وقت به وزارت اطلاعات درباره اثر این ارسال کرده است و در سازمان اسناد و کتابخانه ملی قرار دارد، آمده است: «کتاب مزبور مورد بررسی قرار گرفت، نتیجه و بررسی نشان می‌دهد که این کتاب از مطالب ناروا و گمراه‌کننده است و مندرجات آن نسبت به شئون مختلف کشور و مقامات مسئول موهن و زنده‌اند است و مطالعه آن مخصوصاً برای نوجوانان و افراد کم تجربه زیانبخش است.» تاریخ نامه برای آخرهای

●

واکنش رسمی خزاعی به یک شایعه:

هیچ تحریمی شامل سینمای ایران نیست

رئیس سازمان سینمایی محمد خزاعی معتقد است که برخلاف شایعات مطرح شده تحریمی شامل سینمای ایران نبوده و استقبال کشورهای دیگر از جشنواره‌های ایران بی‌سابقه است.

رئیس سازمان سینمایی محمد خزاعی در گفت‌وگو با فارس با اشاره به شرایط فعلی سینما بیان کرد: ما هم خوشبختانه استقبال بسیار خوبی از جشنواره بین المللی فیلم فجر شد و بیش از ۱۰۰ اثر در دبیرخانه جشنواره ثبت شده است. البته ظرفیت پذیرش در جشنواره‌ها معمولاً محدود است و این‌اشاء‌الله هیات‌های انتخاب زودی آغاز به کار خواهند کرد و فیلم‌ها را خواهند دید.

هر‌هری مذهب است. گاهی به مسجد هم می‌رود. همانطور که به کلوپ یا سینما می‌رود. اما همه جا فقط تماشاچی است.»

در سال ۱۳۵۸ نشر رواق (فردوس) چند سوال برای آیت‌الله خامنه‌ای در مورد جلال آل‌احمد مطرح می‌کند و ایشان ضمن پاسخ به سوالات می‌نویسند: «با تشکر از انتشارات رواق، اولاً به خاطر احیاء نام جلال آل‌احمد و از غربت در آوردن کمدی که زوری جریان روشنفکری اصیل و مردم‌دلی را از غربت در آورد و ثانیاً به خاطر نظر‌خواهی از من که بهترین سال‌های جوانیم با محبت و ارادت به آن جلال آل‌قلم گذشته است.»

البته در این‌نامه چند مرتبه تکرار می‌کنند که ای کاش آل‌احمد چند سال دیگر هم می‌ماند! همانند این قسمت که درباره توده‌ای بودن یا نبودنش سوال شده. آیت‌الله خامنه‌ای اینطور نوشته است: «ما توده‌ای بودن یا نبودنش؛ البته روزی توده‌ای بود. روزی ضدتوده‌ای بود و روزی هم نه این بود و نه آن! آن بخش مهمی از شخصیت جلال و جلالت قدر او همین عبور از گردنه‌ها و فرار و نشیبه‌ها و متوقف نماندن او در هیچ‌کدام از آنها بود. کاش چند صباح دیگر هم می‌ماند و قله‌های بلندتر را هم تجربه می‌کرد.»

به گزارش فارس یازدهم آذرماه، صدمین سالروز تولد جلال آل‌احمد است. روشنفکری که مقالات، قصه‌ها و قلم خود را برای مقابله با غریزدگی آن روزهای کشور به کار برد.

۱۰ فیلم برتر سال ۲۰۲۳

به کارگردانی «ویکتور رایسه» اختصاص یافته و «آناتومی یک سقوط» ساخته «ژوستین تریه» برنده نخل طلای ۲۰۲۳ نیز در رتبه سوم جای گرفته است.

در اینجا فهرست ۱۰ فیلم برتر سال ۲۰۲۳ به انتخاب مجله «کایه دو سینما» آمده است:

۱) ترنکه لاتوک (لورا ستیلا)

۲) چشمان خود را ببند (ویکتور اریسه)

وی ادامه داد: مجتبی امینی دبیر جشنواره برنامه‌ریزی بسیار خوبی انجام داده تا جشنواره امسال بتواند جشنواره خوبی باشد. طبیعتاً جشنواره چهل و دوم با جشنواره سال گذشته که درگیر مسائل سیاسی و اغتشاشات بودیم کاملاً متفاوت است. امسال می‌خواهیم فضایی را ایجاد کنیم که همه کسانی که به هنر و صنعت سینما علاقه‌مند هستند فرصت و ظرفیت حضور درجشنواره را پیدا کنند.
خزاعی در ادامه افزود: در حوزه بین‌الملل هم استقبال بسیاری از کشورهای مختلف، نه در قلمط در جشنواره فیلم فجر؛ یک اتفاق بسیار بزرگ افتاده و رویکرد کشورها برای حضور در جشنواره‌های ایرانی رکورد جدیدی را ثبت کرده است. در جشنواره سینمای جوان بالغ بر هفت هزار اثر ثبت شده که تقریباً بی‌سابقه‌است و هیچ جشنواره‌ای در فیلم کوتاه دنیا ما نداریم که هفت هزار اثر درخواست حضور در آن را داشته باشند که این نشانه اعتبار این جشنواره است.
جشنواره است.
وی ادامه داد: در جشنواره سینما حقیقت، در جشنواره

فیلم کودک و نوجوان اصفهان و در خود جشنواره فیلم فجر درخواست مراجعه برای حضور در فستیوال‌های ایران به شدت افزایش پیدا کرده‌است و این نشان می‌دهد نه تنها سینمای ایران تحریم نیست بلکه مورد توجه جدی قرار گرفته و اخباری که در این حوزه مطرح می‌شود صحیح نیست و سینماگران دنیا توجه جدی به سینمای ایران دارند، چونسینمای ایران به افتخار همین هنرمندهایی که در آن فعالیت می‌کنند، جایگاه بسیار خوبی در دنیا دارد.

رئیس سازمان سینمایی در ادامه و با اشاره به موضوع چینش آثار در ایران مطرح کرد: بعضی اوقات نظراتی راجع به چینش آثار داریم که به شعورای صنفی منتقل می‌کنیم و سعی می‌کنیم برنامه‌ریزی کنیم که اقتصاد سینمای ایران بتواند احیا شود. وقتی راجع به اقتصاد سینمای ایران می‌گوییم خیلی از دوستان می‌گویند که فقط به فیلم‌های کم‌دی توجه داریم اما ما به همه ژانرها توجه داریم. اگر امروز بر پرده سینما دقت کنید علاوه بر فیلم‌های کم‌دی که سه عدد هستند چند فیلم دیگر

اگران شده است.

وی در رابطه با دلیل عدم برقراری ارتباط برخی آثار با مخاطب گفت: ولی دلایلی که این آثار فعلاً نتوانستند غیر از آثار کودک و نوجوان با مخاطب خودشان ارتباط برقرار کنند به نظرم نیاز به یک بازنگری در بعضی از مضامین آثار و فیلم‌ها دارد و اینکه باید اجازه بدیم که دوباره مخاطبین خاص این فیلم‌ها هم در سینما پیدا شوند.

خزاعی در پایان خاطرنشان کرد: اتفاقی که من امروز بابت آن خوشحال هستم این است که امروز حتی برخی از فیلم‌های کم‌دی در حال آکران – نه همه آن‌ها چون برخی از آنها مربوط به دولت ما نیستند – شرایطی دارند که خانواده‌ها با خیال راحت‌تری می‌توانند فیلم‌هایی که در این دولت تولیدشده را با خانواده ببینند، شما سراغ سالن‌های سینما بروید مشاهده می‌کنید که داخل قشرها با همه‌ی نوع نگرش‌ها راحت می‌توانند در سینما دیده بدون نگرانی از بعضی مضامین به تماشای آثار بنشینند.

کتاب «روزنگار لیخند مادری» به همت بنیاد ۱۵ خرداد رونمایی شد؛ آموزش صفر تا صد فرزندپروری به مادران ایرانی

بنیاد ۱۵ خرداد ستاد اجرایی فرمان امام در ادامه اجرای کارویژه‌های پنج‌گانه جمعیتی خود اقدام به انتشار کتاب آموزشی برای مادران ایرانی کرده است.

به گزارش روابط عمومی بنیاد ۱۵ خرداد، با حضور معاونین ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، مدیرعامل و اعضای هیات مدیره بنیاد ۱۵ خرداد از کتاب «روزنگار لیخند مادری» رونمایی شد. مدیر روابط عمومی و امور فرهنگی بنیاد ۱۵ خرداد در این مراسم تأکید کرد: با عنایت به مأموریت بنیاد ۱۵ خرداد ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) در حوزه جمعیت و خانواده و همچنین ضرورت تولید محصولات فرهنگی و آموزشی در این حوزه، نسبت به نگارش، تدوین و انتشار کتاب «روزنگار لیخند مادری» اقدام شده است تا به عنوان یک مرجع کاربردی در حیطه دانش‌افزایی و مراقبت از مادر و نوزاد یاری‌رسان مادران ایران اسلامی باشد.
رهام رضائیان خاطرنشان کرد: کتاب «روزنگار لیخند مادری» با نظارت مراکز معتبر در تولید آثار این حوزه تدوین و تلاش شده است با آموزه‌های سبک زندگی اسلامی – ایرانی همخوانی مناسبی داشته باشد. رضائیان درباره محتوای کتاب نیز توضیح داد: «روزنگار لیخند مادری» از مرحله پیش از بارداری مادران راهنمای آن‌ها خواهد بود و در طی این مسیر تا زمان تولد نوزاد، دست‌ورالعمل‌های جامع پزشکی، روان‌شناسی، تغذیه و سایر موارد را در اختیار مخاطب قرار می‌دهد. به گفته مدیر روابط عمومی بنیاد ۱۵ خرداد، این کتاب به عنوان یکی از اقلام موجود در بسته‌های «لیخند مادری» نیز تقدیم مادران ایرانی می‌شود. گفتنی است، کتاب «روزنگار لیخند مادری» توسط بنیاد ۱۵ خرداد ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) گردآوری، ترجمه و تألیف و در ۹۳ صفحه منتشر شده است.

نمایش موسیقایی «رستاخیز عشق» تمدید شد

نمایش موسیقایی «رستاخیز عشق» با صدای کوروش ایرانه‌پر به نویسندگی محمد رحمانیان و کارگردانی حسین مسافر آستانه و به تهیه‌کنندگی جلیل اکبری صحت در پردیس تئاتر شهزاد اجرا می‌شود.
این نمایش نگاهی است به مقطع خاصی از زندگی مولانا.آزادوران کودکی تا عاشقتی تا کمال و مرگ و سپس رستاخیز. این نمایش در آذر ۱۴۰۲ نیز در ساعت ۲۱:۳۰ در پردیس تئاتر شهزاد روی صحنه می‌رود. خرید بلیت از سایت تیوال امکان پذیر است.

فرهنگ و هنر

دریچه

«خانه سینما» با چند مدیرعامل هم به مشکل می‌خورد!

محمدمهدی عسگرپور در جلسه ماهانه با مدیرعامل و اعضای هیات ریسه «خانه سینما» به طرح نکاتی درباره چالش‌های این نهاد صنفی پرداخت.

به گزارش روابط‌عمومی خانه سینما، جلسه ماهانه مدیرعامل و هیات ریسه خانه سینما با رؤسای صنوف خانه طبق روال هر ماه برگزار شد. در ابتدای این جلسه که با حضور حداکثری اعضا برگزار شد، محمدمهدی عسگرپور رئیس هیات رئیسه خانه سینما گفت: در این روزها ما ۲ همکار گران‌قدر و ارزشمند سینما یعنی خانم بیتا فرهی و پروانه معصومی را از دست داده‌ایم. این اتفاق تلخ را تسلیت می‌گویم و برای آنها غفران الهی آرزویمند. وی افزود: از جلسه قبل تا امروز اتفاقاتی رخ داد که قرار شد شرح آن را در این جلسه بگویم و درباره برخی مسائل پیش روی اصناف و خانه سینما گفت‌وگو کنیم؛ مهم‌ترین اتفاق از جلسه پیش تا حالا تغییر مدیرعامل خانه بود. هشت ماه پیش خانم برومند لطف کردند و مدیریت این نهاد را بر عهده گرفتند اما ما در دوره بسیار سختی قرار داشتیم؛ دوره‌ای که اگر به شکل همزمان چند مدیرعامل کار می‌کردند و بر امر مسلط بودند باز هم مشکلاتی پیش می‌آمد. ما با مشکلات عدیده‌ای مواجه بودیم؛ بخشی از آن به مسائل قضایی برمی‌گشت و البته هنوز ادامه‌دار است، ضمن اینکه موضوعات دیگر هم وجود داشت که هر کدام از آن‌ها وقت زیادی را می‌گرفت از طرف دیگر برقراری توازن بین خانه و ارشاد و هر نهاد دیگری جزو مشکلات ماست.

رئیس هیات رئیسه خانه سینما با بیان اینکه سینما نیاز به تنوع ژانر دارد، عنوان کرد: یکی از پیچیدگی‌هایی که با آن روبه‌رو هستیم به تولید و اکران در سینما برمی‌گردد. هرچند دوستان در ارشاد معتقدند که سینما را احیا کرده‌اند ولی ما تقدیم شرایط سینما به گونه‌ای شده که اکران باید با برخی ژانرها خداحافظی کنیم که متأسفانه لطمعات این موضوع در برخی حوزه‌ها به همکاران مسا می‌خورد. جدای از بحث معیشت، این پدیده باعث می‌شود افراد نتوانند فیلمی را که می‌خواهند بسازند و ساخت یک نوع خاص از فیلم هم با روحيات و شخصیت همه سازگار نیست.

عسگرپور درباره اهمیت پیگیری موضوعات معیشتی در حالی که بخش زیادی از آن بر عهده خانه سینما نیست، توضیح داد: وقتی وارد گفت‌وگو با نهادها می‌شویم پذیرش برخی از درخواست‌های آنها دشوار نیست. تصمیم‌گیری برای این موضوعات برای هر مدیر و هیات مدیره‌ای سخت است یعنی هم باید در نظر داشته باشیم که برخی از همکاران به دلیل موقعیت شغلی و تفکرات خود دچار مسائلی مثل ارشاد و باید به مشکلات آنها توجه کنیم و هم مشکلات معیشتی بقیه همکاران را در نظر بگیریم. خانم برومند در چنین موقعیتی مدیر شد و ما متوجه این پیچیدگی‌ها هستیم اما توضیح دادنش سخت است.

رئیس هیات رئیسه خانه سینما در پایان این بخش از صحبت‌هایش درباره انتخاب مدیرعامل جدید مطرح کرد: پس از استعفای خانم برومند یک نفر این بود که هیات ریسه خودش کار را ادامه بدهد که به دلیل شرایط اساسنامه امکانش وجود نداشت و باید مدیرعامل تعیین می‌شد. همچنین ما باید از کسی استفاده می‌کردیم که به مسائل اشراف داشته باشد. درباره جناب دهکردی اتفاق نظر وجود داشت اما خودش ابتدا این سمت را نمی‌پذیرفت ولی در نهایت صحبت کردیم و متوجه شد باید در این مقطع حساس و با توجه به اشراف ایشان به امور صنفی در کنار ما باشد.

در بخش دیگر از این جلسه علی دهکردی ضمن تشکر از حسن اعتماد هیات ریسه خانه سینما و همکاری‌اش گفت: واقعیت این است که روی شرایط موجود اشراف داشتیم؛ همان شرایطی که شما هم نسبت به آن آگاه هستید. در تربیت صنفی، معلم اخلاقی من افرادی مثل داوود رشیدی بودند؛ افرادی که در هر صنفی که باشند شیانه‌روز وقت خود را برای صنف می‌گذارند و نسبت به کلمه به کلمه با اسانسهام و تکت‌تک اعضا احساس مسئولیت دارند.

مدیرعامل جدید خانه سینما عنوان کرد: ما بر این باوریم که خانه سینما به شکل انفرادی قابل مدیریت نیست و به یک مدیریت جامع نیاز دارد. باید بگویم ما همه مدیرعامل هستیم چون شما جریان واقعی را لمس می‌کنید. مشکلات موجود به وسیله یک نفر به عنوان مدیرعامل یا اعضای هیات ریسه و بدون قدرت صنوف مرتفع نمی‌شود باید بگویم مدیران صنوف، مشاوران عالی خانه سینما هستند. دهکردی با تأکید بر اینکه امور خانه سینما مبتنی بر شفافیت است، مطرح کرد: هیچ چیز پنهانی نه در اعداد و ارقام خانه سینما و نه در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها وجود ندارد و تنها موضوع محرمانه، شعورای صیانت است چون پای حریم افراد در میان است. وی با بیان اینکه شروع فعالیت‌ها به بی‌پولی کامل بوده است، توضیح داد: خودم را نماینده شما در امور جاری می‌بینم، ما هیچ مشاورانی در جای دیگری نمی‌گیریم و شما بهترین مشاوران ما هستید.

در بخش دیگر از این مراسم عسگرپور درباره ثبت صنوف در وزارت ارشاد و چالش‌هایی که بار دیگر برای خانه پیش آمده است، بیان کرد: از چند وقت پیش دوباره برخی اصرارها مبنی بر ثبت صنوف در ارشاد رخ داده است. یکی از سرفصل‌های جدید این بود که خانه سینما باید وارد سامانه‌ای شود و ماجرای ثبت در قالب مؤسسات فرهنگی را پیگیری کند.